

DIN CUPRINS:

Compensări între două societăți din România
pag. 5

Monografie contabilă modernizare spațiu închiriat
pag. 9

Monografie contabilă și declarare bacșiș
pag. 11

Monitorul Contabil

100% siguranță legislativă și maximă economie de bani

Atenție la regulile inventarierii generale a patrimoniului!

Se apropie sfârșitul exercițiului financiar 2023, iar atenția contabililor, pe lângă sarcinile lunare privind calculul impozitelor, contribuțiilor sociale, precum și întocmirea și depunerea declarațiilor fiscale, se îndreaptă către inventarierea patrimoniului. Aceasta reprezintă o activitate care, potrivit Legii contabilității, este obligatorie cel puțin o dată pe an și se realizează, de regulă, la sfârșitul fiecărui exercițiu financiar.

Vă reamintesc că există în vigoare Norma privind organizarea și efectuarea inventarierii elementelor de natura activelor, datoriilor și capitalurilor proprii, reglementată de Ordinul ANAF nr. 2.861/2009, însă câți dintre noi o respectăm așa cum ar trebui? Din acest motiv mi-am propus să vă prezint câteva dintre regulile importante ale inventarierii, pe care trebuie să le avem în vedere, întrucât o inventariere a activelor, dar și a datoriilor societății, efectuată „ca la carte” nu poate avea decât efecte benefice pentru companie, conducând la întocmirea unor situații financiare care să redea fidel situația reală a patrimoniului societății. Iată mai jos câteva dintre aceste reguli, pe care nu trebuie să le neglijăm:

La entitățile cu activitate complexă, bunurile pot fi inventariate și înaintea datei de încheiere a exercițiului financiar, cu condiția asigurării valorificării și cuprinderii rezultatelor inventarierii în situațiile financiare anuale întocmite pentru exercițiul financiar respectiv.

La entitățile al căror număr de salariați este redus, inventarierea poate fi efectuată de către o singură persoană. În condițiile în care entitățile nu au niciun salariat care să poată efectua operațiunea de inventariere, aceasta se efectuează de către administratori.

Inventarierea și evaluarea elementelor de natura activelor, datoriilor și capitalurilor proprii se pot efectua atât cu salariați proprii, cât și pe bază de contracte de prestări de servicii încheiate cu persoane juridice sau fizice cu pregătire corespunzătoare.

Din comisia de inventariere nu pot face parte gestionarii depozitelor supuse inventarierii, contabilii care țin evidența gestiunii respective și nici auditorii interni sau statutari.

Prin proceduri interne, entitățile pot stabili ca la efectuarea operațiunilor de inventariere să participe și contabilii care țin evidența gestiunii respective, fără ca aceștia să facă parte din comisie.

Opinia specialistului!

Facilitățile fiscale privind reducerea contribuției privind persoane cu handicap neîncadrate

Potrivit Legii nr. 448/2006 privind protecția și promovarea drepturilor persoanelor cu handicap, companiile care au cel puțin 50 de angajați au obligația de a angaja persoane cu handicap într-un procent de cel puțin 4% din numărul total de angajați, însă cele care nu îndeplinesc această obligație au următoarele opțiuni:

a) să plătească, lunar, către bugetul de stat o sumă reprezentând salariul de bază minim brut pe țară garantat în plată înmulțit cu numărul de locuri de muncă în care nu au angajat persoane cu handicap;

b) să plătească, lunar, către bugetul de stat o sumă reprezentând echivalentul a minimum 50% din salariul de bază minim brut pe țară garantat în plată înmulțit cu numărul de locuri de muncă în care nu au angajat persoane cu handicap, iar cu suma reprezentând diferența până la nivelul sumei prevăzute la lit. a) să achiziționeze, pe bază de parteneriat, produse și/sau servicii realizate prin activitatea proprie a persoanelor cu handicap angajate în unități protejate autorizate.

continuare în pagina 2 →

→ *urmare din pagina 1*

Ce este o unitate protejată conform Legii nr. 448/2006

Unitate protejată autorizată reprezintă entitatea de drept public sau privat, cu gestiune proprie, în cadrul căreia sunt angajate minimum 3 persoane cu handicap, care reprezintă cel puțin 30% din numărul total al angajaților, iar timpul de lucru cumulat al acestora reprezintă cel puțin 50% din totalul timpului de lucru al tuturor angajaților, precum și orice formă de organizare, potrivit legii, aleasă pentru desfășurarea unei activități economice de către o persoană fizică deținătoare a unui certificat de încadrare în grad de handicap.

Procedura de autorizare a unităților protejate

Este stabilită prin O.M.M.P.S. nr. 847/2021 privind aprobarea Procedurii de autorizare a unităților protejate.

În vederea autorizării ca unitate protejată, o entitate trebuie să îndeplinească următoarele condiții:

A. entitatea trebuie să fie, după caz:

- a) cu personalitate juridică și gestiune proprie, care are angajate minimum 3 persoane cu handicap/invalide gradul III, reprezentând cel puțin 30% din numărul total al angajaților, iar timpul de lucru cumulat al persoanelor cu handicap/invalide gradul III să reprezinte cel puțin 50% din totalul timpului de lucru al tuturor angajaților;
- b) fără personalitate juridică, sub formă de secție, atelier sau altă structură cu gestiune proprie, din cadrul operatorilor economici, instituțiilor publice ori din cadrul organizațiilor neguvernamentale, care au angajate minimum 3 persoane cu handicap/invalide gradul III, reprezentând cel puțin 30% din totalul angajaților secției/atelierului/structurii respective, iar timpul de lucru cumulat al acestora reprezintă cel puțin 50% din totalul timpului de lucru al tuturor angajaților secției, atelierului sau structurii;
- c) persoană fizică deținătoare a unui document care atestă încadrarea în grad de handicap/invaliditate gradul III, în situația în care:
 - (i) este autorizată în baza unei legi speciale să desfășoare activități independente, atât individual, cât și în una dintre formele de organizare ale profesiei respective, reglementate potrivit legii;
 - (ii) este persoană fizică autorizată;
 - (iii) este membru titular al unei întreprinderi individuale ori al unei întreprinderi familiale, organizate potrivit legii;

B. produsele sau serviciile entității trebuie să fie realizate prin propria activitate a persoanelor cu handicap angajate. Propria

activitate a persoanei cu handicap angajate în cadrul unității protejate autorizate reprezintă ansamblul activităților realizate integral sau parțial de persoana cu handicap/invalidă gradul III, în scopul obținerii produsului comercializabil sau în scopul prestării serviciului.

Fac excepție de la prevederile lit. B unitățile protejate autorizate înființate în cadrul organizațiilor persoanelor cu handicap, care pot desfășura și activități de vânzări și/sau intermediari, cu condiția ca minimum 75% din profitul obținut să fie destinat programelor de integrare socioprofesională pentru persoanele cu handicap din organizațiile respective. Aceste unități protejate au obligația prezentării unui raport financiar la fiecare început de an, din care să rezulte cum au fost utilizate fondurile obținute prin activitatea comercială.

În vederea autorizării ca unitate protejată, dosarul se depune fie prin poștă cu confirmare de primire, fie la sediul Autorității din municipiul București, bdul G-ral Ghe. Magheru nr. 7, sau prin mijloace electronice, la adresa: contact@andpdca.gov.ro, și va cuprinde, după caz, următoarele documente:

- a) cerere pentru eliberarea autorizației;
- b) actele privind înființarea și organizarea entității, în termen de valabilitate, care pot fi: act constitutiv/statut din care să rezulte activitățile economice desfășurate, act normativ/regulament de organizare și funcționare;
- c) certificat de înregistrare în registrul comerțului sau certificat de înscriere a persoanei juridice fără scop patrimonial întocmit de instanța de judecată;
- d) certificat constatator de bază, emis de oficiul registrului comerțului sau, în cazul organizațiilor neguvernamentale, extras din Registrul special al asociațiilor și fundațiilor;
- e) copie de pe cartea de identitate, autorizație/atestat/decizie/aviz de liberă practică, orice document care să ateste înscrierea într-o formă de organizare, pentru exercitarea profesiei în baza unei legi speciale;
- f) actul din care să reiasă codul de înregistrare fiscală;
- g) un document justificativ din partea operatorului economic, instituției publice sau a organizației neguvernamentale, prin care se atestă înființarea unei secții, a unui atelier sau unei alte structuri în cadrul acestuia/acesteia;
- h) tabelul cu domeniul/domeniile de activitate și personalul angajat;
- i) raport per salariat din Registrul general de evidență a salariaților, extras cu maximum 3 zile lucrătoare anterior datei de completare a cererii de autorizare, pentru fiecare persoană cu handicap/invalidă gradul III sau, după caz, copii ale convențiilor individuale de muncă încheiate în baza Legii nr. 1/2005 privind organizarea și funcționarea cooperăției;
- j) copii de pe documentele de încadrare în grad de handicap/invaliditate gradul III;

„Fonduri speciale – taxe și vărsăminte asimilate”	„Conturi la bănci în lei”
--	------------------------------

Potrivit art. 8 alin. (2) din Ordinul nr. 1.001/2022, în situația în care operatorul economic achiziționează produse sau servicii de la unități protejate autorizate potrivit legii, pe bază de parteneriat, în sumă mai mare decât suma datorată bugetului de stat în luna respectivă, operatorul economic nu datorează nicio sumă bugetului de stat, iar diferența în plus se reportează în luna următoare, în sensul diminuării de plată.

Deci se plătește obligatoriu 50% fond handicap și restul 50% se poate compensa cu eventuale achiziții de la unități protejate. Nu se poate compensa o sumă mai mare de 50%/lună.

Suma rezultată în urma compensării ($10.280 - 8.240 = 2.040$ lei), în cazul dumneavoastră, urmează a fi compensată din fondul pentru persoane cu handicap neîncadrate aferent lunii următoare, martie 2023.

Compensări între două societăți din România

Sfaturi utile pentru
un contabil de succes

A și B sunt două societăți cu capital integral românesc, plătitoare de impozit pe profit și înregistrate în scopuri de TVA conform art. 316 din Codul fiscal.

A are ca obiect de activitate comerțul cu materiale de construcții, iar B este o firmă de construcții.

În cursul lunii iunie anul N, între cele două societăți au loc următoarele operațiuni:

- A vinde către societatea B materiale de construcții.
- B renovează birourile în care funcționează A și emite în acest sens o factură.

În luna iulie anul N, cele două societăți doresc să compenseze datoriile reciproce.

Vom stabili care este suma maximă pentru care se pot face compensări și care este tratamentul contabil pentru aceste operațiuni, în contabilitatea fiecărui participant.

Operațiunile de compensare cu facturi, desfășurate de persoanele juridice cu sediul în România sunt reglementate de:

- O.U.G. nr. 77/1999 privind unele măsuri pentru prevenirea incapacității de plată, aprobată cu modificări prin Legea nr. 211/2001;
- Ordonanța Guvernului nr. 22/2016 pentru modificarea O.U.G. nr. 77/1999 privind unele măsuri pentru prevenirea incapacității de plată, aprobată cu modificări prin Legea nr. 155/2017 și prin H.G. nr. 773/2019 pentru aprobarea Normelor metodologice privind monitorizarea datoriilor nerambursate la scadență ale contribuabililor, persoane juridice, în vederea diminuării blocajului financiar și a pierderilor din economie.

Conform Normelor metodologice privind monitorizarea datoriilor nerambursate la scadență ale contribuabililor, persoane juridice, în vederea diminuării blocajului financiar și a pierderilor din economie, din 28.10.2019:

„Art. 3.

În sensul prezentelor norme, termenii și expresiile de mai jos au următoarele semnificații:

- a) **compensare – stingerea obligațiilor de plată reciproce** între contribuabili, persoane juridice, până la concurența obligației celei mai mici, **prin ordine de compensare**;
- b) compensare bilaterală – compensare fără numerar efectuată între două persoane juridice;
- c) compensare multilaterală – compensare fără numerar efectuată între trei sau mai multe persoane juridice;
- d) compensare predefinită – stingerea obligațiilor de plată reciproce între contribuabili, persoane juridice, prin ordine de compensare, pe baza unui circuit de compensare identificat, convenit și solicitat de comun acord de către aceștia;
- e) **ordin de compensare – instrument de plată nemonetar, numerotat în SIC, emis de CPPI** prin structura de compensare pentru fiecare persoană juridică participantă, document prevăzut în Anexa nr. 2;
- f) **persoana juridică compensatoare** – persoana juridică, **indiferent de forma de organizare și de tipul de proprietate**, precum și persoane juridice, care nu sunt dizolvate sau nu se află în faliment, ce solicită stingerea obligațiilor de plată prin compensare, inclusiv cele aflate sub incidența Legii nr. 85/2014 privind procedurile de prevenire a insolvenței și de insolvență, cu modificările și completările ulterioare, cu aprobarea administratorului judiciar;
- g) proces-verbal de compensare – **raport generat de SIC** în

Compensare obligații reciproce, cu o societate străină

Cazuri practice

Există un interes în această zonă a creanțelor reciproce, chiar dacă una dintre societăți este din afara României, motiv pentru care m-am gândit să vă prezint acest studiu de caz.

Vom vedea dacă legislația noastră internă interzice astfel de compensări sau dacă normele BNR prevăd restricții privind compensările în valută.

Întrebare:

Societatea x din România dorește să compenseze datoriile și creanțele avute față de societatea y din Croația care la fel deține datorii și creanțe față de societatea din România. Care este procedura fiscală?

Este suficient un tabel în care se menționează datoriile societăților între ele?

Răspuns:

Compensarea creanțelor și datoriilor reciproce, în valută, nu este interzisă de legislația noastră.

Potrivit art 6. din Legea contabilității: nr. 82/1991:

„(1) Orice operațiune economico-financiară efectuată se consemnează în momentul efectuării ei într-un document care stă la baza înregistrărilor în contabilitate, dobândind astfel calitatea de document justificativ.

(2) Documentele justificative care stau la baza înregistrărilor în contabilitate angajează răspunderea persoanelor care le-au întocmit, vizat și aprobat, precum și a celor care le-au înregistrat în contabilitate, după caz”.

Documentul în baza căruia poate fi efectuată operațiunea de compensare poate fi numit proces-verbal de compensare și trebuie semnat de ambii parteneri. Atașat acestui document trebuie să aveți facturile care urmează a fi compensate (în euro) și contractele aferente.

În contabilitate, stingerea creanțelor și datoriilor se înregistrează în lei, la cursul valutar comunicat de Banca Națională a României valabil pentru data la care a fost efectuată compensarea (data semnării procesului-verbal de compensare), rezultând astfel diferențe de curs valutar care vor fi înregistrate ca atare, în concordanță cu reglementările contabile în vigoare.

Mai rețineți că, potrivit O.M.F.P. nr. 2.634/2015 privind modul de întocmire a documentelor justificative, documentele justificative (deci și procesul-verbal de compensare) trebuie să cuprindă următoarele elemente principale:

- denumirea documentului;
- denumirea/numele și prenumele și, după caz, sediul persoanei juridice/adresa persoanei fizice care întocmește documentul;
- numărul documentului și data întocmirii acestuia;
- menționarea părților care participă la efectuarea operațiunii economico-financiare (când este cazul);
- conținutul operațiunii economico-financiare și, atunci când este necesar, temeiul legal al efectuării acesteia;
- datele cantitative și valorice aferente operațiunii economico-financiare efectuate, după caz;
- numele și prenumele, precum și semnăturile persoanelor care răspund de efectuarea operațiunii economico-financiare.

În cuprinsul oricărui document emis de către o entitate trebuie să se menționeze și elementele prevăzute de legislația în domeniu, respectiv forma juridică, codul de identificare fiscală și capitalul social, după caz.

Documentele care stau la baza înregistrărilor în contabilitate pot dobândi calitatea de document justificativ numai în condițiile în care furnizează toate informațiile prevăzute de normele legale în vigoare.

Compensația operează potrivit convenției părților, putând avea loc oricând, efectele sale urmând să se producă la data la care se încheie convenția părților.

În opinia mea, în situația descrisă de dumneavoastră nu este nevoie de un model anume de proces-verbal de compensare, ci, în primul rând, de un acord de compensare bilateral (semnat de ambele părți), iar în baza acestuia trebuie întocmit un centralizator cu facturile și sumele din acestea care urmează să facă obiectul compensării. Se pot menționa și contractele care au stat la baza facturilor.

În baza acordului de compensare și a centralizatorului întocmit se fac înregistrările contabile privind stingerea obligațiilor reciproce.